

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ»

Галузь знань			07 «Управління і адміністрування»		Освітній рівень		Молодший бакалавр	
Спеціальність			073 «Менеджмент»		Семестр		2	
Освітньо-професійна програма			«Менеджмент»		Тип дисципліни		обов'язкова	
Факультет			Економіки і менеджменту		Кафедра		Менеджмент	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
	4,5	135	18	-	36	-	81	Екзамен

ВИКЛАДАЧІ

Шашко Вікторія Олександрівна, shashko_vika@ukr.net

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту ДДМА.
 Досвід роботи - більше 20 років.
 Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 5 монографій з актуальних проблем економіки та управління.
 Провідний лектор з дисциплін: «Операційний менеджмент», «Теорія організацій», «Менеджмент промислового підприємства», «Організація підприємницької діяльності», «Організація виробництва», «Project Management»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Знання, набуті в результаті отримання повної загальної середньої освіти, «Основи економіки підприємства».
Освітні компоненти для яких є базовою	«Основи менеджменту», «Організація виробництва», «Організація праці менеджера та діловодство».

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми	
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
<p>ЗК6. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p>	<p>СК4. Здатність управляти підрозділом та налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК5. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p> <p>СК7. Здатність планувати та управляти часом (тайм-менеджмент).</p> <p>СК8. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію під час вирішення професійних задач.</p>
Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)	
<p>ПРН12. Демонструвати навички пошуку, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності.</p> <p>ПРН16. Проявляти ініціативу та підприємливість щодо розвитку підприємства (підрозділу).</p>	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Анотація	<p>Теорія організації як навчальна дисципліна необхідна для забезпечення якості спеціальної теоретичної підготовки економістів та управлінців й ефективності організаційної діяльності фахівців та керівників, як працюючих на підприємствах і в установах різних форм власності та сфер національної економіки, так і службовців державних, центральних та місцевих органів управління. Оволодіння основами теорії організації дає змогу розглядати будь-яку проблему через систему організаційних відносин та знаходити шлях до її вирішення через організаційно-конструктивну діяльність. Тому вона необхідна і підприємцям, особливо молодим, які ще тільки пробують свої сили в бізнесі.</p> <p>Навчальна дисципліна «Менеджмент промислового підприємства» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».</p>
Мета	формування сучасного, на основі системного підходу, світогляду щодо створення, функціонування й еволюції організацій.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – залік (очний, дистанційний формат).
«Правила гри»	<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів. <p>Політика академічної доброчесності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Тема 1. Теорія організації як наукова дисципліна	Практичне заняття 1	<i>Заняття 1</i> (семінар). Теорія організації в системі наук. Поняття і сутність організації, її місце в системі управління. Еволюція поглядів на організацію. Сучасні напрямки теоретичних розробок.	Самостійна робота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основоположні ідеї теорії організації. Ф. Тейлор і наукові основи теорії організації. 2. Принципи організації А. Файоля. Бюрократія М. Вебера. Е. Мейо і хоторнський експеримент. Д. Макгрегор і теорія Х-У. А. Чандлер, Дж. Томсон, П. Лоуренс, Дж. Лорш і дослідження впливу зовнішнього середовища на організацію. Р. Сайерт, Дж. Марч, Г. Саймон і модель «смітника». 3. Сучасна теорія організації. Характеристика самонавчальних організацій. 4. Моделі теорії організації. Класична модель. Бюрократична модель. Неокласична модель. Інституційна модель. Системна модель. 5. Властивості організації. Основні підходи до класифікації властивостей організації. 6. Загальні властивості організації: цілісність, комплексність, конструктивність, стійкість, відособленість, обмеженість, репродуктивність, дискретність, гнучкість, адаптивність, інваріантність, інтегративність. 7. Соціальні властивості організації: цілеспрямованість, концептуальність, ієрархічність, консервативність, корпоративність, проблемність, мотивованість, ротаційність, оперативність, інноваційність, конкурентність, комунікативність. 8. Синергетичні властивості організації: місія, архітектоніка, формалізованість, толерантність, кон'югованість, інгресивність, саморегулювання, циклічність, реверсивність, емерджентність, егресивність, кореляційність. 9. Теорія «діамант» Г. Лівітта (чотири змінні організації): завдання або місія; структура; технологія; індивіди. 10. Модель внутрішнього середовища організації «7-S» компанії МакКінсі. 11. Підсистеми внутрішнього середовища організації: матеріально-технологічна, фінансово-економічна, соціально-психологічна, управлінська. 12. Співвідношення понять «організація» та «управління». 13. Система управління організацією. 14. Технології управління організацією. 15. Елементи спеціального економічного інструментарію менеджменту організації: стратегічне управління; фінансовий менеджмент організації; організаційна логістика; організаційний маркетинг; проектний менеджмент; кадровий менеджмент; інформаційні технології; ризик- менеджмент; антикризове управління; ситуаційне управління організацією. 16. Методи проектування організації: аналогій, експертного, структуризації цілей та організаційного моделювання. 17. Використання системного підходу до проектування організаційних структур. 18. Основні типи ситуацій при проектуванні організації. Взаємозв'язок між стратегією та організаційним дизайном. 19. Інформація в організації як чинник забезпечення її ефективності. 20. Управлінська інформація, джерела, що об'єктивно її породжують. 21. Технології інформаційної діяльності в організації. 22. Сучасні інформаційні технології організаційної культури. 23. Інформаційна система організації. 24. Класифікація інформаційних технологій в організації. 25. Поняття ефективності діяльності організації. Модель ефективності діяльності організації. 26. Чинники ефективності організації: загальносистемні, зовнішні та чинники управління розвитком організації. 27. Критерії організаційної ефективності. Економічні, соціальні та організаційні ефекти. 28. Методи оцінювання ефективності діяльності організації.
Лекція 2	Тема 2. Організація як система	Практичне заняття 2	<i>Заняття 2</i> (семінар). Організація як система. Функціонування організації, елементи, принципи взаємодії <i>Заняття 3</i> (практичне заняття) Цілепокладання та аналіз внутрішнього середовища, сильних та слабких сторін організації		
Лекція 3	Тема 3. Організація як процес	Практичне заняття 3	<i>Заняття 4</i> (семінар) Організація як процес <i>Заняття 5</i> (ділова гра). «Індивідуальне - колективне» прийняття рішень. Гра «Політ на Місяць»		
Лекція 4	Тема 4. Соціальна організація	Практичне заняття 4	<i>Заняття 6</i> (семінар). Соціальні системи. Класифікація соціальних організацій за соціальним статусом. Суб'єкти організаторської діяльності. Людина в організації. Регулятори в соціальній системі. <i>Заняття 7</i> (контрольна робота). Теми 1 - 4.		
Лекція 5	Тема 5. Закони організації	Практичне заняття 5	<i>Заняття 8</i> (семінар). Закони організації <i>Заняття 9</i> (колоквиум). Теми 1-5.		
Лекція 6	Тема 6. Принципи організації	Практичне заняття 6	<i>Заняття 10</i> (семінар). Принципи організації <i>Заняття 11</i> (практичне заняття). Ресурсне забезпечення організації.)		
Лекція 7	Тема 7. Організаційні структури управління	Практичне заняття 7	<i>Заняття 12</i> (семінар). Організаційні структури управління <i>Заняття 13</i> (практичне заняття). Побудова та аналіз організаційної структури виробничої організації		
Лекція 8	Тема 8. Організаційне проектування	Практичне заняття 8	<i>Заняття 14</i> (семінар). Форми існування організацій у зовнішньому середовищі (на прикладі України), основні принципи формування та управління. <i>Заняття 15</i> . (практичне заняття). SWOT-аналіз діяльності організації <i>Заняття 16</i> (ділова гра). Перспективи організаційного розвитку. Мозковий штурм. Обґрунтування виду організаційної структури.		
Лекція 9	Тема 9. Організаційна (корпоративна) культура	Практичне заняття 9	<i>Заняття 17</i> (ділова гра). Спрямованість розвитку лідерських якостей <i>Заняття 18</i> (контрольна робота). За темами 5 - 9		
Лекція 10	Тема 10. Еволюція теоретичних концепцій організації	Практичне заняття 10	-		

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт: HohliBuilder, GoogleCharts, Vizualize-онлайн сервіси для створення інфографіки; Microsoft PowerPoint – візуалізація даних; Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних.

Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;

Система дистанційного навчання і контроло Moodle – <http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1109>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	<p>1. Жуковська Л. Е. Теорія організацій: навч. посіб. / Жуковська Л. Е., Борисевич Є. Г., Стрельчук Є. М. - Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. - 138 с.</p> <p>2. Колосов А. М. Теорія організацій: навч. посіб. / А. М. Колосов, Н. В. Прус; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». — Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2014. — 213 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2491/Kolosov-.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p> <p>3. Монастирський Г.Л. Теорія організації [Електронний ресурс] // Підручники для студентів. - Режим доступу: https://westudents.com.ua/knigi/334-teorya-organizats-monastirskiy-gl.html</p> <p>4. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://cul.com.ua/preview/Org_praci_managera-Skibicka.pdf</p> <p>5. Теорія організацій. - Навчальний посібник / Д. В. Карамішев, Л. В. Набока, І.О. Кононів. - Х.: Вид-во «Точка», 2011. - 300 с.</p>	Додаткові джерела	<p>1. Конспект лекцій до вивчення дисципліни «Теорія організації» для студентів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» / Укладач Ю.В. Мельник. – Тернопіль: ТНЕУ, 2013. – 44 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://dspace.wunu.edu.ua/retrieve/19262/</p> <p>2. Теорія організації [Текст]: навч. посібник / В. В. Приходько, В. І. Прокопенко, В. В. Малий та ін. За ред. І.В. Шереметьєвої. – Д.: Національний гірничий університет, 2011. – 258 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/1830/%D0%9D%D0%A2%D0%91450767.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p> <p>3. Махиня Т. А. Визначення сильних і слабких сторін діяльності навчального закладу у процесі дослідження його внутрішнього середовища / Т. А. Махиня // Народна освіта. Науково-методичний електронний педагогічний журнал. — 2015. — № 3 (27). — Режим доступу до журн.: http://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page id=364</p> <p>4. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту : навч. посіб. / М.В. Туленков. – Київ : Каравела, 2007. – 304 с.</p> <p>5. Ситник Й.С. Менеджмент організацій : навч. посіб. / Й.С. Ситник. – Львів : Тріада плюс, 2008. – 456 с.</p> <p>6. Менеджмент організацій: підручник (За заг. ред. Л.І.Федулової.) – Київ: Либідь, 2003. – 448 с.</p> <p>7. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту : підручник / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – Київ : Академвидав, 2003. – 416 с.</p> <p>8. Грифін Р. Основи менеджменту: підручник / Р. Грифін, В. Яцура. – Львів: Бак, 2001. – 624 с.</p> <p>9. Пушкар Р.М. Менеджмент: теорія та практика : підручник / Р.М. Пушкар, Н.П. Тарнавська. – Тернопіль : Карт-бланш, 2003. – 409 с.</p>
---------------------------	---	--------------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНКИ

Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Усне опитування на семінарських заняттях або тестування за темами	8*2=16	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Виконання індивідуального завдання (реферат)	20	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Ділова гра, практичне заняття (участь)	7*2=14	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
Модульна контрольна робота № 1,2	15*2	55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Колоквіум	20	30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
Підсумкова атестація	100	0 - 29	F		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Вид навчальних занять та контролю	Розподіл між навчальними тижнями																		Вид підсумкового семестрового контролю
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Лекції	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Практ. заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Сам. робота	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	
Консультації				Конс.						Конс.						Конс.			
Поточний контроль	ВК УО	УО	ПЗ	УО	УО	ДГ	УО		УО		УО	ПЗ	УО	ПЗ	УО	ПЗ	ДГ	УО	
Модулі	●				М1				●	●				М2				●	
Контроль по модулю №1								КР1		К									
Контроль по модулю №2																		КР2	
Контроль самостійної роботи		ЗСР		ЗСР	ЗСР		ЗСР		ЗСР		ЗСР		ЗСР		ЗСР				

ЕКЗАМЕН

ВК – вхідний контроль; УО – поточне усне опитування; ДГ – ділова гра; КР – письмова контрольна робота; ЗСР – захист самостійної роботи (реферат); Конс. – консультація; К – колоквіум.

Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Теорія організації»
<https://docs.google.com/forms/d/1I45-NMqhlIPTTOMy4hqD0jWcD7znHNyzPZlEkQNTQEM/edit>

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри

Менеджмент Протокол № 1 від 29.08. 2023

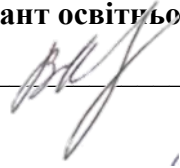
Завідувач кафедри:

_____ /Фоміченко І.П./

Розробник:

_____ /Шашко В.О./

Гарант освітньої програми:

_____ /Волошина О.О./

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету:

_____ Мироненко Є.В.

